

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 8Csp/131/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419202667
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Šteffel
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8419202667.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom JUDr. Jurajom Šteffelom v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, P. O. BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanému E. B., nar. XX.XX.XXXX bytom E. XX, XXX XX U., za účasti osobitného subjektu Občianskeho združenia Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, Nitra, IČO: 42 205 735, právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov o zaplatenie 3.161,34 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamieťa.

II. Konanie v časti zaplatenia 355 eur sa zastavuje.

III. Žalovanému sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

IV. Osobitný subjekt má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%

odôvodnenie:

1. Žalobou z 03.09.2019 sa žalobca na žalovanom domáhal zaplatenia istiny vo výške uvedenej v záhlaví rozsudku s príslušenstvom a náhrady trov konania z dôvodu porušenia zmluvných povinností zo zmluvy o pôžičke č. 6231055 / 7540502318 zo 14.04.2016 s právnym predchodcom žalobcu, ktorej predmetom boli peňažné prostriedky v celkovej výške 3.000 eur.

2. V priebehu konania vzal žalobca žalobu v časti zaplatenia sumy 355 eur späť, a preto bolo v tejto časti konanie zastavené (ust. §145 ods. 2 C. s. p.). O opätovnom zastavení konania súd rozhodol opätovne, keďže Krajský súd v Prešove Uznesením č. k. 3CoCsp 14/2021-181 zrušil predchádzajúci rozsudok súdu prvej inštancie ako celok, teda i vo vzťahu k jeho výroku II.

3. Žalobca tvrdil, že 14.04.2016 jeho právny predchodca (Consumer Finance Holding, a. s.) uzavrel so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Jej predmetom boli peňažné prostriedky v celkovej výške 3.000 eur.

4. Podľa zmluvy mal žalovaný splácať dlh v 60 mesačných splátkach vo výške 83,75 eur.

5. Do podania žaloby žalovaný na svoj dlh zaplatil sumu v celkovej výške 335 eur.

6. Žalovaný dlh nezaplatil včas a riadne, a preto žalobca úver zosplatnil k 19.01.2017. Žalovaný tieto skutkové tvrdenia nenamietal, a preto ich bolo možné považovať za nesporné. Doklad o doručení

Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, ktoré malo byť podľa tvrdenia žalobcu žalovanému oznámené listom z 24.01.2017 žalobca nepredložil.

7. Do podania žaloby žalovaný dlh, ktorý je predmetom sporu nezaplatil.

8. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril. V priebehu konania pred súdom vyslovil súhlas s pribratím osobitného subjektu podľa ust. §95 C. s. p.

9. Osobitný subjekt v priebehu konania pred súdom prvej inštancie navrhol žalobu zamietnuť z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

10. V prejednávanej spore sú predmetom konania peňažné prostriedky v celkovej výške 3.161,34 eur.

11. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, prehľadu splátok a úhrad a oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bol zistený tento skutkový stav:

12. Žalobca uzavrel so žalovaným 14.04.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Jej predmetom boli peňažné prostriedky vo výške 3.000 eur.

13. Ročná úroková sadzba bola stranami dohodnutá na úrovni 25%.

14. Dlh sa žalovaný zaviazal splátiť 60 mesačnými splátkami vo výške 83,75 eur.

15. Prvá splátka bola splatná 20.05.2016, posledná 20.04.2021.

16. Celkové náklady žalovaného v postavení spotrebiteľa boli dojednané vo výške 2.025 eur.

17. RPMN v zmluve bola dojednaná na úrovni 25%

18. Žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť úveru k 19.01.2017. O tom bol žalovaný informovaný listom z 24.01.2017. Dôkaz o doručení Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti žalobca nenavrhol. Doručenie tejto zásielky do dispozičnej sféry žalovaného tak nepreukázal.

19. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný mal žalobcovi zaplatiť istinu vo výške 3.000 eur. Na dlh zaplatil 335 eur. Dlh vo výške žalovanej sumy nezaplatil.

20. Na základe skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním súd dospel k nasledovným právnym záverom.

21. Právne vzťahy sporových strán sa riadia ust. §52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje (ust. §1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

23. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom (ust. §2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch).

24. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa §565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (ust. §53 ods. 9 OZ).

25. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

26. Žalobca v prejednávanej spore ani netvrdil, žeby sa pôvodný veriteľ so žalovaným dohodol na svojom práve žiadať v prípade omeškania jednorazové splatenie pohľadávky tak ako to predpokladá ust. §565 OZ.

27. Avšak, aj keby sa zmluvné strany dohodli na tejto možnosti veriteľa uplatniť právo podľa ust. §565 OZ, právny predchodca žalobcu v postavení veriteľa si ho uplatnil spôsobom odporujúcim kogentnému ustanoveniu §53 ods. 9 OZ. Táto skutočnosť je zrejme z vyššie uvedeného vykonaného dokazovania (bod 16 odôvodnenia). Vyhlásenie predčasnej splatnosti z 24.01.2017 je tak právnym úkonom neplatným keďže je v rozpore so zákonom (ust. §39 OZ).

28. Nepreukázal ani splnenie povinnosti pôvodného veriteľa skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného úver splatiť tak ako mu táto povinnosť vyplýva z ust. §7 ods. 1 Zákona č. 129 / 2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

29. Prvoradou povinnosťou súdu bolo preskúmať, či veriteľ pohľadávky s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver, keďže články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23 (Rozhodnutie SD EÚ C - 679/18).

30. Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru (ust. §7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z.).

31. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom (ust. §7 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z.).

32. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa §7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa §7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa §7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (ust. §11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z.).

33. V konaní pred súdom prvej inštancie žalobca na preukázanie splnenia povinnosti podľa ust. §7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. nenavrhol žiaden dôkaz ani skutkové tvrdenie.

34. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, v ktorej v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektoorej zo strán rozpočtu sama osebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

35. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

36. Podľa bodu 26. preambuly vyššie citovanej Smernice členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch.

37. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého zmluvného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

38. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48 <<http://merit.slv.cz/8smernice2008/48>>, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa.

39. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej).

40. V tejto súvislosti sa poukazuje na Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 18.12.2014, CA Consumer Finance SA, C-449/13, podľa ktorého Článok 8 ods. 1 Smernice č. 2008/48, sa má vykladať v tom zmysle, že jednak nebráni, aby sa ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa uskutočnilo len na základe ním predložených informácií za predpokladu, že sú tieto informácie dostatočné a že k obyčajným vyhláseniam spotrebiteľa sú pripojené dôkazy, a jednak veriteľovi neukladá povinnosť systematicky overovať pravosť informácií poskytnutých spotrebiteľom.

41. V prejednávanom spore žalobca ani netvrdil, žeby veriteľ posúdil schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver.

42. V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh (ust. §132 ods. 1C. s. p.)

43. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (ust. §132 ods. 2 C. s. p.).

44. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobca už v žalobe neúplne opísal rozhodujúcu skutočnosť týkajúcu sa posúdenia schopnosti žalovaného splácať úver s odbornou starostlivosťou. Na preukázanie splnenia esenciálnej zákonnej povinnosti neuplatnil žiaden prostriedok procesného útoku.

45. Podľa ust. §149 C. s. p. prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

46. Podľa ust. §150 ods. 1 C. s. p. strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Žalobca v žalobe nespĺnil základnú povinnosť pravdivo a úplne uviesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu tak ako mu to ukladá ust. §150 ods. 1 C. s. p.

47. Subjektívne dôkazné bremeno určuje, ktorá procesná strana si má aktívne počínať pri preukázaní určitej skutočnosti (znaku skutkovej podstaty normy práva), t. j. kto má navrhnúť dôkaz na jej preukázanie. Preto je toto bremeno označované i ako bremeno vedenia dôkazu.

48. Rozdelenie bremena vedenia dôkazu medzi sporové strany zásadne vyplýva z pravidiel delenia objektívneho dôkazného bremena (pozri Štajgr, F. Dôkazné bremeno v civilnom súdnom spore. Praha: Knihovna sborníku věd právních a státních, 1931, s. 89). Je totiž zrejmé, že navrhovať dôkazy má ten, kto je ohrozený stratou sporu v prípade, že rozhodujúca skutočnosť nebude preukázaná.

49. Subjektívne bremeno tvrdenia vyjadruje, aké skutkové tvrdenie musí jedna alebo druhá sporová strana uviesť, aby v spore uspela.

50. Ktorá strana má určité skutočnosti tvrdiť, aby odvrátila nepriaznivý následok, vyplýva z objektívneho dôkazného bremena: subjektívne bremeno tvrdenia nesie strana, ktorá je zaťažená objektívnym dôkazným bremenom.

51. Aké konkrétne skutkové prednesy má jedna alebo druhá strana urobiť, vyplýva z pravidiel o delení objektívneho dôkazného bremena.

52. Určité skutočnosti nie sú pre tú ktorú stranu priaznivé len preto, že ich strana tvrdí, ale preto, že s nimi spája priaznivý následok norma práva. Z toho je nepochybné, že rozdelenie dôkazného bremena nie je určené tvrdením strán, ale naopak z toho, ako je medzi strany rozdelené objektívne dôkazné bremeno, možno zároveň identifikovať, aký skutkový prednes má strana sporu urobiť.

53. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je žalobca povinný v priebehu konania tvrdiť skutočnosti zodpovedajúce všetkým znakom skutkovej podstaty normy práva zakladajúcej ním uplatnené právo (pozri napr. NS ČR 22Cdo 3108/2010, 21Cdo 2682/2013, 21Cdo 3989/2011, obdobne II. ÚS ČR 385/2015). Ak tak neurobí, súd musí v zásade žalobu bez ďalšieho zamietnuť.

54. Tvrdenia žalobcu o splnení povinnosti podľa ust. §7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v žalobe absentovali. Bolo jeho procesnou povinnosťou skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy vo vzťahu k uvedenej zákonnej povinnosti podrobnejšie rozviesť. Túto procesnú povinnosť však nespĺnil, keď pri opísaní rozhodujúcich skutočností len odkázal na predložené listinné dôkazy, ktoré boli súčasťou miestami neprehľadnej prílohy.

55. Vzhľadom na procesnú pasivitu žalobcu týkajúcu sa objasňovania esenciálnych skutočností súvisiacich s kontraktčným procesom a splnením si svojej právnej povinnosti pri uzatváraní zmluvy so

žalovaným, tak nebolo možné tieto rozhodné skutkové okolnosti objasniť. Uvedené skutočnosti tak nie sú ani preukázané, ani vyvrátené. Zostali preto neobjasnené (stav non liquet).

56. Na základe uvedeného tak neboli prostriedky procesného útoku žalobcu obsiahnuté v žalobe dostatočným podkladom pre konštatovanie splnenia povinnosti podľa ust. §7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z.

57. Možno preto uzavrieť, že veriteľ nespĺnil povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou pri posúdení schopnosti žalovaného v právnom postavení spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď túto zákonnú povinnosť vôbec nespĺnil.

58. Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať nie sú považované informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Odborná starostlivosť predpokladá údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, overiť, resp. objektívne preukázať minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka zdroj jeho príjmu (v danom prípade žalobca v konaní nepredložil ani len tvrdenie o takejto skutočnosti). Kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (pozri Rozsudok NS ČR z 25.07.2018, sp. zn. 33 Cdo 2178/2018).

59. Pôvodný veriteľ pohľadávky nespĺnil povinnosť podľa ust. §7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z., a preto i z tohto dôvodu nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného v hmotnoprávnom postavení spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (ust. §11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z.).

60. Žalobca nepreukázal doručenie Oznámenia pôvodného veriteľa o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru do dispozičnej sféry žalovaného.

61. Veriteľ pohľadávky si tak právo na jednorazové splatenie dlhu uplatnil spôsobom odporujúcim vyššie citovaným zákonným ustanoveniam. Táto skutočnosť je zrejmá z vykonaného dokazovania. Vyhlásenie predčasnej splatnosti je tak právnym úkonom neplatným, keďže je v rozpore so zákonom (ust. §39 OZ).

62. Režim splatnosti jednotlivých splátok tak vzhľadom na vyššie uvedené právne posúdenie pokračoval do splatnosti poslednej splátky (20.04.2021).

63. Pôvodný veriteľ však so žalobcom v právnom postavení postupníka uzavrel zmluvu o postúpení pohľadávky nepochybné pred splatnosťou poslednej splátky (25.02.2020).

64. Žalobca nenavrhol dôkaz o doručení oznámenia o postúpení pohľadávky veriteľom ani dôkaz preukázania postúpenia pohľadávky postupníkom (aktuálnym žalobcom). Obaja žalobcovia (pôvodný ani aktuálny) v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nepreukázali, žeby žalovanému doručili do jeho sféry vplyvu oznámenie o postúpení pohľadávky, prípadne preukázanie postúpenia pohľadávky.

65. Právo vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádza a veriteľ ho nemôže previesť na tretiu osobu, to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (ust. §17 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení zákona č. 438/2015 Z. z.).

66. Je zrejmé, že v danom prípade veriteľ pohľadávky porušil ustanovenie §17 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky. Túto zmluvu je tak potrebné kvalifikovať ako právny úkon neplatný.

67. V dôsledku posledne uvedeného súd dospel k záveru, že žalobca v právnom postavení postupníka pohľadávky voči žalovanému z vyššie uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie je aktívne vecne legitimovaný, a preto žalobu zamietol.

68. Podľa §255 C. s. p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

69. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa posledne citovaného zákonného ustanovenia, aplikujúc zásadu úspechu v konaní. Žalovaný bol v konaní úspešný. Žiadne trovy mu však nevznikli, a preto mu ich súd nepriznal (výrok II).

70. Plne úspešný bol i osobitný subjekt, a preto mu bol voči žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.09.2015 sp. zn. 4MCdo 16/2014, Uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp 41/2020-205 z 26.01.2021).

71. Predmetom konania bol pôvodne nárok pôvodného žalobcu na uspokojenie pohľadávky vo výške 3.161,34 eur s prísl. V priebehu konania vzal žalobca žalobu späť v časti zaplata sumy v celkovej výške 355 eur s prísl. Bolo preto namieste posúdiť otázku zavinenia za vznik trov i tejto časti konania.

72. Rozhodovanie súdu o náhrade nákladov konania pri jeho zastavení z dôvodu zavinenia niektorej zo sporových strán predstavuje procesnú sankciu svojho druhu, ktorá má kompenzačnú povahu. Platí totiž, že náhradu nákladov sporového konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená o zásadu zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tej strane, ktorá ich vznik zavinila. V takom prípade nemožno vykladať pojem „zavinenie“ v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je chovanie sporovej strany (teda i prejav vôle žalobcu spočívajúci v späťvzati žaloby).

73. V ust. §256 ods. ods. 1 C. s. p. sú premietnuté zákonné princípy, podľa ktorých náhrada nákladov zaťažuje tú stranu, ktorá v spore nebola úspešná, prípadne stranu, ktorá zavinila, že konanie muselo byť zastavené. Náklady strany pritom predstavujú majetkovú ujmu, ktorú strana utrpela v adekvátnej príčinnej súvislosti so samotným konaním. Tento zásah je strana bez náhrady povinná strpieť zásadne len vtedy, ak ju sama spôsobilá. Procesnoprávny inštitút náhrady trov (nákladov) konania tak predstavuje zvláštny prípad náhrady škody, a to škody, ktorá vznikla v súvislosti so sporovým konaním. V tomto zmysle je potrebné porozumieť i zásade úspechu vo veci, ktorá ovláda náhradu nákladov sporového konania a rovnakým spôsobom je potrebné chápať i zásadu zavinenia obsiahnutú vo vyššie citovanom zákonnom ustanovení. V prípade zastavenia konania (v prejednávanej veci v rozsahu zaplata sumy v celkovej výške 355 eur) nemôže konanie dospieť do štádia meritórneho rozhodovania. Preto nemožno pre určenie, kto vznik nákladov konania spôsobil aplikovať kritérium úspechu vo veci. Týmto kritériom sa stáva práve zavinenie toho (chápané čisto v procesnom slova zmysle), kto zavinil, že konanie nemohlo dospieť do štádia vecného rozhodnutia. Aplikáciu zásady zavinenia je potrebné vnímať ako kompenzáciu nákladov, ktoré vznikli tomu, kto zastavenie konania nezavinil.

74. V kontradiktórnom konaní sa otázka náhrady nákladov konania odvíja od zistenia, ktorá zo strán v konaní dosiahla a v akom rozsahu procesný úspech. Pri zastavení konania je pre vyriešenie otázky náhrady nákladov kľúčové zistenie, či a pokiaľ áno, ktorá zo strán sporu z procesného hľadiska zastavenie konania zavinila. Ak je dôvodom zastavenia konania späťvzatie žaloby, žalobca v zásade nezavinil zastavenie konania, ak vzal späť žalobu, ktorá bola podaná dôvodne pre chovanie žalovaného.

75. Pri zvažovaní dôvodnosti uplatneného nároku je však neprípustné jeho formalistické posúdenie. V konkrétnom prípade (ako je tomu v prejednanom spore) je nevyhnutné prihliadnuť i k odôvodneniu žalobného petitu, a to za účelom eliminácie stavu, ktorý by bol v extrémnom rozpore s princípom spravodlivosti. Princíp procesného výsledku nemožno chápať formálne, pretože nielen petit, ale i skutkové tvrdenia, teda dôvody žaloby vyjadrujú, prečo sa žalobca od žalovaného plnenia domáha (pozri napr. Ústavný súd ČR, ÚS I. ÚS 2899/10).

76. Napriek tomu, že sa dôvodnosť späťvzatia posudzuje hlavne procesne, nemožno pri rozhodovaní o náhrade trov konania zastaveného pre späťvzatie z dôvodu, že po podaní žaloby zaplatil žalovaný žalobcovi požadovanú sumu, prípadne z iného dôvodu, opomenúť niektoré hmotnoprávne aspekty (ak sa viažu k overeniu zavinenia na zastavení konania). Súd sa preto, za účelom posúdenia, či bola žaloba podaná dôvodne, v prípade sporu, či žalovaný uspokojil žalobcom uplatňovaný nárok splatný pred alebo po podaní žaloby, nemôže zásadne vyhnúť odpovedi na otázku, kedy sa vymáhaný nárok stal splatným (pozri NS ČR sp. zn. 29Cdo 170/2015).

77. Keďže v prejednávanej veci vznikol obdobný spor (námietka žalovaného, ktorou namietal, že pôvodný žalobca (veriteľ) postúpil na žalobcu (postupníka) pohľadávku nesplattnú, bolo povinnosťou súdu prvej inštancie posúdiť túto otázku i v rámci rozhodovania o nároku žalovaného na náhradu trov konania voči žalobcovi.

78. Žalobca nepreukázal postúpenie pohľadávky na svoju osobu z pôvodného žalobcu (veriteľa). Preto, ak žalobca vzal späť žalobu z dôvodu, že žalovaný zaplatil 355 eur, je potrebné konštatovať, že túto sumu zaplatil subjektu, ktorý na túto sumu nemal nárok. Je tak zrejmé, že žalobca tak zavini i náklady konania, ktoré vznikli v časti zaplattenia sumy 355 eur. Náhrada trov zastaveného konania tak žalobcovi patriť nemôže.

79. Podľa ust. §262 ods. 1 C. s. p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

80. Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.